

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Opava, Krnovská

Krnovská 18/1094, 746 01 Opava

Identifikátor zařízení: 600 141 713

Zřizovatel: Město Opava, Horní náměstí 69, 746 26 Opava

Školský úřad Opava, Březinova 6, 746 01 Opava

Termín konání orientační inspekce: 12. - 14. leden 2000

Čj.	145 23/00-11045
Signatura	on5at109

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Mateřská škola je šestitřídní, pět tříd je umístěno v kmenové škole v centru Opavy na Krnovské ul., jedna třída v okrajové části Opavy na Slavkovské ul.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Při plánování výchovně-vzdělávacích činností vycházejí pedagogické pracovnice mateřské školy (MŠ) z koncepce, zpracovávají vlastní námětové týdenní plány s použitím vybraných úkolů z materiálu Program výchovné práce - MŠ ČSR 1983, čj. 33 483/83/201 a následně z něho rozpracovaných standardizovaných časově tematických plánů, ze současné pedagogické literatury a metodických materiálů. Diferenciace úkolů je dána homogenním seskupením tříd kmenové mateřské školy, avšak plánování heterogenní třídy odloučeného pracoviště diferenciaci úkolů postrádá. Výchovně-vzdělávací činnosti jsou v plánech zahrnuty rovnoměrně, stanovené cíle odpovídají současným trendům předškolní výchovy. Cíle respektují didaktické zásady, integrované celky postihují přirozené logické souvislosti, příčiny a následky.

Plánování a příprava výchovně vzdělávacího procesu jsou v souhrnu hodnoceny jako velmi dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti

V mateřské škole pracuje celkem dvanáct pedagogických pracovníků, všechny splňují odbornou a pedagogickou způsobilost stanovenou vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Organizace a využití pracovní doby učitelek je efektivní (11 učitelek pracuje s úvazkem 1,0, jedna s úvazkem 0,48), pracovní doby je maximálně využito ve prospěch dětí a s ohledem na množství nadstandardních aktivit a činností. Správní zaměstnankyně se dle vyjádření ředitelky podílejí na příznivých podmínkách pro práci učitelek a dětí.

Mateřská škola na Krnovské ul. je umístěna v typizované budově, odloučené pracoviště ve starší budově společně s 1. stupněm základní školy. Technický stav obou budov je dobrý. Prostory jsou pro potřeby předškolního zařízení ideální, děti mají dostatek místa pro realizaci spontánních i řízených činností. Nábytek je většinou starší, ale účelný, s možností variabilního využívání (jedna třída kmenové MŠ a jedna na odloučeném pracovišti jsou vybaveny novým moderním nábytkem), úložné prostory pro hračky a učební pomůcky jsou přístupné dětem. Stoly a židle na odloučeném pracovišti jsou pořízeny v jedné velikosti, což ve smíšené třídě neodpovídá antropometrickým požadavkům dětí předškolního věku. Posouzeno subjektivně se jeví tepelné podmínky na obou pracovištích jako dobré, světelné na kmenové MŠ jako ne zcela dostatečné. Hraček a učebních pomůcek je na škole dostatek, jsou v odpovídající míře pořizovány a inovovány vzhledem k současným trendům v oblasti předškolní výchovy. Audiovizuální a didaktickou technikou je MŠ vybavena velmi dobře, pedagogickými pracovnicemi je přiměřeně využívána. Nadstandardní je vybavení čističkou vzduchu a bezpečnostním zařízením. Učitelská i žákovská knihovna obsahuje nové tituly, průběžně je doplňována, nepostrádá knihy encyklopedického charakteru. Pracovní prostředí je z hlediska čistoty pro děti i zaměstnance vhodné, výzdoba je tvořena z podstatné části dětskými výtvarnými pracemi, což výrazně zpříjemňuje prostředí mateřské školy.

Obě školní zahrady tvoří velké oplocené pozemky, které jsou vhodné pro rekreační a relaxační činnosti dětí. Jsou vybaveny zejména drobnou dřevěnou architekturou, umožňují hry u stolečků, stolování dětí venku a využívání koloběžek a tříkolek. Pro pobyt a hry dětí venku je

hraček a pomůcek dostatečné množství. Členitost pozemku u kmenové MŠ poskytuje velmi dobré podmínky pro letní a zimní sportovní hry.

Režim dne je sestaven v souladu s psychohygienickými zásadami dětí předškolního věku, jsou stanoveny pouze pevné režimové momenty. V době inspekce nebylo zaznamenáno přetěžování dětí, nároky kladené na děti byly úměrné, byla respektována schopnost koncentrace dítěte přiměřeně k jeho věku. Charakter činností byl dostatečně variabilní, Spontánní a řízené činnosti byly zařazovány s ohledem na věk dětí a momentální situaci.

Pitný režim je na škole zaveden.

Mateřská škola vytváří podmínky pro talentované děti, probíhá zde hra na zobcovou flétnu, kroužek výtvarný a keramický (na odloučeném pracovišti). Dále je dětem umožněno seznamování s anglickým jazykem (lektorka) se sportovní gymnastikou Agentury Špičková.

Prostorové, personální, materiálně-technické a psychohygienické podmínky pro zajištění pedagogické činnosti školy jsou v souhrnu velmi dobré.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Hospitované činnosti - hry, ranní cvičení, integrované řízené činnosti, organizace stravování - se vyznačovaly předem plánovanými formami a metodami na práci s dětmi. V průběhu pedagogického působení byla zřejmá úcta k dítěti, tolerance a preferování osobnostně orientovaného modelu výchovy. Vedení her bylo nenásilné, dětem byla poskytována svoboda a uplatňování kreativního myšlení a prožívání. Ze strany učitelek byl dětem poskytován dostatek času a prostoru, což spolu s pestrou nabídkou činností vytvářelo pozitivní klima v průběhu celého dne. Organizace řízených činností akceptovala přiměřené nároky na osobní tempo jednotlivých dětí. Pedagogické působení bylo nápadité s vhodně propojenými výchovnými složkami. V průběhu pedagogické práce byl kladen důraz na skupinové a individuální činnosti, evidentní bylo respektování individuálních zvláštností. K činnostem dětí byly využívány hračky, učební pomůcky, výtvarný a přírodní materiál. Dětem byl vytvořen dostatečný prostor pro vzájemnou spolupráci, byla rozvíjena schopnost vyjadřovat vlastní pocity a názory. Velmi výrazná byla příprava dětí pro vstup do základní školy. Hygienické návyky byly dětmi používány přirozeně, při sebeobslužných činnostech byla u dětí podporována a rozvíjena samostatnost. Kultura stolování byla na standardní úrovni, děti měly možnost se na stolování podílet.

Kvalita a úroveň výchovně-vzdělávacích činností je velmi dobrá.

Motivace a hodnocení

Motivace byly voleny vhodně, byly účinné a aktivizující. Učitelky běžně využívaly pozitivní hodnocení, přirozeným způsobem tak děti vedly k posilování přiměřeného sebevědomí. Děti měly dostatek prostoru k vyjádření vlastních myšlenek. Učitelkami byly u dětí upevňovány a prověřovány dosud získané poznatky, dovednosti a návyky, ověřování znalostí mělo charakter systematického vyjádření zpětné vazby (zcela evidentní při vytváření matematických představ). Děti byly učitelkami chváleny a povzbuzovány, ze strany učitelek jim byla poskytována jistota v jejich rozhodování.

Motivace a hodnocení má v mateřské škole velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Mezi dospělými a dětmi panuje vztah důvěry a přátelství, stejně tak mezi dospělými navzájem. Vztah dospělý - dítě je založený na respektu a partnerství. V průběhu dne pedagogické pracovníce vytvářejí pozitivní komunikační prostředí, pravidla jednání jsou předem známa a dětmi akceptována. Verbální projevy učitelek a dětí jsou vyvážené, dětem je dán prostor pro volné vyjadřování a rozvoj aktivní slovní zásoby. Učitelkami je podporována spontaneita a otevřenost dětí, v činnostech nepřevládá manipulativní vedení a poučování. Zřejmý je láskyplný přístup k dětem s respektováním přirozenosti a stupně vývoje, v mateřské škole je vytvořen pocit jistoty a bezpečí, zásluhou všech zaměstnanců je tak MŠ místem radosti a pohody.

Úroveň interakce a komunikace je v mateřské škole vynikající.

Spontánní činnosti

Pro spontánní a hrové činnosti vymezuje MŠ dostatečný časový prostor, děti mají možnost výběru prostoru, her, hraček, učebních pomůcek i kamarádů. K pomůckám mají děti volný přístup, prostor i uspořádání nábytku umožňuje dětem individuální a skupinové hry, děti mají možnost uplatnit, rozvíjet a uspokojovat potřebu pohybu. Atraktivnost prostředí napomáhá rozvíjení fantazie a tvořivosti. Učitelky respektují přání a zájmy dětí, spontánní činnosti chápou jako čas důležitý pro rozvoj osobnosti dítěte, kladou důraz na utváření sociálních dovedností a postojů. Pozitivní komunikativní prostředí ve spontánních činnostech podněcuje děti ke spolupráci ve skupině, k naslouchání, k dotazování a chápání okolního světa.

Úroveň spontánních činností je velmi dobrá.

Řízené činnosti

Výchovně-vzdělávací činnosti jsou v MŠ zastoupeny rovnoměrně, jsou zajišťovány v odpovídající kvalitě. Organizace řízených činností dětem umožňuje aktivní spoluúčast a seberealizaci, akceptuje přiměřené nároky na osobní tempo jednotlivých dětí. Přirozeným způsobem dochází k postupování jednotlivých výchov, řízené činnosti jsou různorodé, jsou v nich využívány prožitky a zájmy dětí. Běžné je zařazování praktických činností, ověřování a pozorování. Je respektován přiměřený čas k činnostem, individuální možnosti dětí jsou v řízených činnostech diferencovány a zohledňovány.

Řízené činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti zohledňuje podmínky dané mateřské školy. Personální podmínky, materiálně-technické vybavení a psychohygienické podmínky v souhrnu korespondují s potřebami dětí v předškolním zařízení. Organizace, metody a formy výchovně-vzdělávacích činností jsou promyšlené a vhodně volené. Motivace jsou velmi nápadité a účinné, hodnocení činností je aktivizující. Spontánní a řízené činnosti jsou v rovnováze, přechody mezi nimi jsou přirozené a nenásilné. K řízeným činnostem jsou děti motivovány, učitelky usilují o zapojení dětí dobrovolně a z vlastního přesvědčení. Žádná z výchovných složek není opomíjena, běžná je prostupnost jednotlivých výchov a činností. Vztahy mezi učitelkami a dětmi jsou velmi kladné a respektující. Celkově je oblast kvality výchovně-vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční záměry mateřské školy jsou zaměřeny na tvořivě humanistickou výchovu, osobnostně orientovaný model výchovy, rovnoměrný rozvoj a ekologickou výchovu. Jednorocní koncepční záměry vycházejí z dlouhodobých cílů, podrobné analýzy, výroční zprávy a podmínek mateřské školy. Celý plán, včetně hlavních úkolů, je pojat jako ucelený systém plánů v jednotlivých oblastech práce mateřské školy s podrobnou realizací plnění. Součástí plánu je i přehled plánovaných akcí a aktivit mateřské školy a samostatný plán zapojení do celonárodní aktivity Zdravé město. Plán je podrobný, výstižný, srozumitelný, schválen a přijat zaměstnanci školy i rodiči. Plánované termíny jsou ředitelkou sledovány, úkoly průběžně vyhodnocovány.

Koncepční záměry jsou promyšlené, úroveň plánování mateřské školy je vynikající.

Organizování

Ředitelka má od 1. 9. 1999 jmenovanou zástupkyni. Organizační struktura, přenos kompetencí a delegování pravomocí na ostatní pracovníky umožňuje velmi účinné řízení. Povinná dokumentace je vedena v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Další operativní a třídní dokumentace je vedena přehledně, má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Přenosy informací jsou v mateřské škole prováděny dle potřeby - osobně, telefonicky, písemně, na operativních schůzkách, na pedagogických a provozních poradách. Pracovníci mají přístup ke všem potřebným informacím, ty jim jsou předávány objektivně a včas. Ochrana důvěrných informací a dat je zajištěna.

Frekvence pedagogických a provozních porad je optimální, zápisy z nich obsahují relevantní informace.

O činnosti školy a programu jsou rodiče informováni na počátku školního roku, průběžně pak při denním kontaktu s učitelkami (možnost vstupu rodičů do třídy kdykoliv během dne), pedagogické pracovnice využívají nástěnky pro prezentaci výtvarných prací dětí, méně pak k uvádění úkolů výchovně-vzdělávacích činností. V MŠ jsou pravidelně realizovány dny otevřených dveří, ve druhém pololetí ve všech třídách MŠ besedy s rodiči s ukázkami výchovně-vzdělávacích činností. Mateřská škola se velmi významně prezentuje na veřejnosti. Mnohé různorodé akce jsou uskutečňovány přímo v MŠ (např. mikulášská a vánoční besídka, dětský maškarní ples, slavnosti v MŠ o velikonočních svátcích, oslavy Dne dětí, Dne matek aj.) nebo na školní zahradě (např. výstavka výtvarných prací dětí okresu Opava s názvem Z pohádky do pohádky, u příležitosti Dne dětí se soutěží o nejtípnější pískoviště aj.). Tradicí lze nazvat každoroční instalaci tabla dětí odcházejících do základní školy (umístění v centru města). Množství a pestrost akcí předškolního zařízení je zřejmá z fotodokumentace a videozáznamů. Na základě výsledků ankety mezi rodiči tří tříd mateřské školy vyplynula jednoznačně maximální spokojenost rodičů s výchovně-vzdělávacím programem mateřské školy, nabídkou nadstandardních aktivit a akcí, s možností spolupráce rodičů s MŠ při tvorbě programu a celkovou informovaností o činnostech mateřské školy.

Program mateřské školy je doplňován o výlety (samostatně i s rodiči, do ZOO aj.), soutěže (např. pouštění draků), návštěvy Stanice mladých turistů a přírodovědců v Opavě, tematické vycházky, sportovní dopoledne se sáňkováním a bobováním, různá kulturní, divadelní a filmová představení, výstavy aj. Děti mateřské školy pravidelně vystupují v opavských

domovech důchodců a v organizaci pro postižené roztroušenou sklerózou, předávají a vystavují zde své výrobky a výtvarné práce. V rámci plnění úkolů ekologické výchovy se děti podílejí na sběrných akcích MŠ. Pravidelně je s dětmi prováděno cvičení jógy, dvakrát ročně jsou organizovány kurzy plavání a je zajišťována škola v přírodě.

Poradenskou činnost zprostředkovává mateřská škola zejména rodičům dětí docházejících do MŠ, zabezpečuje přednáškovou činnost.

Mateřská škola spolupracuje s Mateřskou školou v Opavě, Havlíčkova ul. a se Základní školou v Opavě, Krnovská a Mařádkova ul. (vzájemné návštěvy s dětmi).

Z nejčastěji využívaných odborných pracovišť je Pedagogicko-psychologická poradna v Opavě (zejména při návrzích odkladů školní docházky), Středisko vzdělávání pedagogů (SVP) v Opavě.

Organizační struktura je vzhledem k velikosti zařízení na vynikající úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka vede školu demokratickým způsobem, její role je na pracovišti jasně vymezena. V průběhu inspekce byly zaznamenány pozitivní sociální dovednosti ředitelky, které přispívají k vytváření tvořivého klimatu a kladných mezilidských vztahů. Pracovním mateřské školy je dán prostor pro diskuse a vzájemnou otevřenost. Na nové tendence ve školství ředitelka reaguje pružně, ostatním pracovním poskytuje účinnou odbornou a metodickou pomoc. V systému vedení a motivování pracovníků je ředitelkou využívána slovní i finanční motivace (na základě předem stanovených kritérií hodnocení). Ředitelkou jsou vytvořeny podmínky pro vzdělávání (všechny pedagogické pracovnice využívají nabídku SVP), v předškolním zařízení je průběžně doplňována odborná a pedagogická literatura.

Systém vedení a motivování pracovního kolektivu je hodnocen jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém ředitelky je součástí ročního plánu školy, postihuje kontrolu výchovně-vzdělávací činnosti i provozu zařízení. Prohlídku zařízení provádí ředitelka denně, kontrolu pedagogické práce provádí průběžně a předem plánovanými hospitacemi. Záznamy z hospitační činnosti obsahují předem stanovené cíle i závěry pro další práci. Výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány, pružně jsou přijímána opatření zjištěných nedostatků.

Kontrolní systém je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je efektivní. Mateřská škola je otevřeným systémem, který rodičům umožňuje aktivní spoluúčast na dění. Vedení zaměstnankyň je tvořivé, přirozené a vhodně motivující. Ředitelka školy na zaměstnankyně adresně a promyšleně deleguje kompetence, vytváří prostor pro jejich uplatnění. Povinná i operativní dokumentace související s požadavkem řízení je vedena řádně a v souladu s platnými právními předpisy. Kvalita řízení sledovaného předškolního zařízení je v souhrnu hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu zákona č. 138/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 473/99/M-67-00.
- Pedagogická a operativní dokumentace předškolního zařízení.
- Výroční zpráva o činnosti mateřské školy ve školním roce 1998/1999.
- Vnitřní řád.
- Zápisy z provozních a pedagogických rad.
- Dokumentace BOZP a PO.
- Kniha úrazů.
- Jednací protokol.
- Výsledky dětských prací z výtvarné a pracovní výchovy, grafická cvičení.

ZÁVĚR

Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy a hodnocení kvality řízení.

Pozitiva:

- Vytváření příznivých podmínek pro zajištění pedagogické činnosti školy.
- Pozitivní klima v MŠ, vstřícné a partnerské vztahy mezi dětmi a učitelkami i mezi pracovníci navzájem, vhodně zvolený systém vedení a motivování kolektivu.
- Kvalitní organizační struktura předškolního zařízení.
- Široká nabídka akcí a činností, výborná prezentace školy na veřejnosti.
- Atraktivní výzdoba prostředí MŠ s výrazným podílem dětských prací.
- Aktivní podíl pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání.

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti je hodnocena jako velmi dobrá, oblast řízení jako vynikající.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou předškolním zařízením využívány hospodárně a efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Němečková	Jarmila Němečková v. r.
Členka týmu	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková v. r.

V Opavě dne 26. 1. 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 1. 2000

Razítko

Hana Dubová

Hana Dubová v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad: Opava, Březinova 6	10. 2. 2000	145 44/00-11045
Zřizovatel: Magistrát města Opavy	10. 2. 2000	145 45/00-11045

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.